

Svalbard

Küresel Tohum Deposu

Svalbard Küresel Tohum Deposu, Norveç'e ait Svalbard Takımadaları'ndan Spitzbergen'de bulunuyor. Halk dilindeki diğer bir adı da "kıyamet ambarı".

Kuzey Buz Denizi'ndeki Svalbard Takımadaları bulunduğu denizin adından da anlaşıldığı gibi Kuzey Kutbu'na çok yakın (1500 km). Daha önceleri pek büyük bir öneme sahip olmayan bu takım ada, 26 Şubat 2008'de Svalbard Küresel Tohum Deposu'nun hizmete girmesiyle beraber birdenbire dünya çapında bir üne kavuştu ve önümüzdeki dönemlerde de adından hayli sık söz ettireceği benziyor.

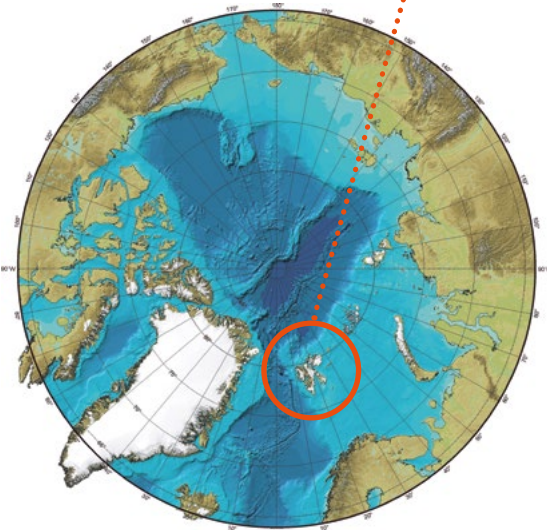

Burada yakın bir gelecekte dünyanın hemen hemen her köşesinden 4,5 milyon bitkisel tohum örneğinin her birinden 500, yani toplam 2,25 milyar örnek depolanması amaçlanıyor (örneğin Japonya'dan arpa, Meksika'dan mısır). Hedeflenen çeşitliliğe ve rakamlara ulaşılmadan sonra deponun kapılarının kapatılması ve çok gerekli olmadıkça depoya girişlerin ve çıkışların durdurulması planlanıyor. Bu süre içinde deponun gözetimi ve gerekli kontroller İsveç'teki bir merkez üzerinden yapılacak.

Yerin 120 metre derinliğindeki Svalbard Küresel Tohum Deposu, çelikten yapılmış dar giriş kapısıyla dışarıdan adeta nükleer bir sığınağa benziyor. Depo, Norveç hükümetince inşa edilirken küresel ısınma sonucunda deniz seviyesinin aşırı derecede yükselmesi ihtimalinden depremlere kadar hemen hemen her şey düşünülmüş.

Norveç hükümetinin bu depoyu kurmasının en önemli nedenlerinden biri, bir gün Dünyamızın, örneğin küresel ısınma sonucunda eşi benzeri görülmemiş bir doğal felaket veya büyük bir nükleer savaş yaşaması durumunda buradaki tohumlar sayesinde tarımı yeniden başlatarak insanlığı yok olmaktan kurtarmakmış. Nükleer bir sığınağı andıran bu depo şimdilik her biri 27 metre uzunluğunda, 10 metre genişliğinde ve 6 metre yüksekliğinde üç ana bölümden oluşuyor.

Svalbard Tohum Deposu, gelecekte ihtiyaç duyulması halinde genişletilebilecek şekilde inşa edilmiş. Yerin 120 metre altında bulunmasına rağmen deniz seviyesinin 130 metre üstünde kalan depo, hem bir gün küresel ısınma sonucunda Grönland'daki buzullar erise dahi yükselen deniz seviyesinin altında kalmayacak şekilde hem de kutuplardan gelen sürekli soğuklardan faydalanacak şekilde, özenle konumlandırılmış. Soğutucuların da sayesinde sürekli olarak -18 derecelik ve nem düzeyi düşük bir ortamda korunan bitkisel tohumların, beklenmedik bir gelişme sonucunda (savaş, doğal afet) yapay soğutucuların devre dışı kalması durumunda bile içinde buldukları ortamda yıllarca bozulmadan kalacağına kesin gözüyle bakılıyor. Bu sürenin dış ortama duyarlı bitkisel tohumlar (ayçiçeği tohumu) için en az 55 yılı, daha dayanıklı tohum çeşitleri (bezelye tohumu) için ise 10.000 yılı bulacağı düşünülüyor. Svalbard Küresel Tohum Deposu'nun kurucu ortakları arasında Norveç hükümetinin yanı sıra Bill & Melinda Gates Vakfı, Rockefeller Vakfı, Syngenta Vakfı ve Monsanto gibi çokuluslu dev kuruluşlar da bulunuyor.

Kaynaklar

- Quail, L. "Ein Saatgutturor im arktischen Eis", <http://www.dw.com/de/ein-saatgutturor-im-arktischen-eis/a-17453441>, 26 Şubat 2014
- Wikipedia, "Svalbard Global Seed Vault", https://en.wikipedia.org/wiki/Svalbard_Global_Seed_Vault, 17 Temmuz 2015

